

Vårdhygieniska riktlinjer - Vattkoppor

Bakgrund

Vattkoppor orsakas av vattkoppsvirus (varicella zoster-virus) och är en av de mest smittsamma infektioner som finns. Virus finns både i luftvägarna och i blåsorna och smittar främst luftburet, men även via dropp- och kontaktsmitta. Smittsamheten börjar redan ett par dagar innan utslagen debuterar.

Skärpta hygienrutiner

Vårdtagare med vattkoppor bör i första hand vårdas av personal som är immun mot vattkoppor, dvs som själva haft vattkoppor eller är vaccinerade. Basala hygienrutiner skall tillämpas. Handsprit avdödar vattkoppsvirus.

Om icke-immun personal måste vårda eller bedöma vårdtagare med vattkoppor skall andningsskydd (FFP3) användas. Vid vårdtagarnära kontakt med risk för stänk (t.ex. hosta/nysning) används även visir.

Placering av vårdtagare

Vid misstanke om vattkoppor är det viktigt att vårdtagaren inte uppehåller sig i väntrum eller andra gemensamma utrymmen, utan undersöks och vårdas på rum med sluss och ventilation anpassad för luftburen smitta. Ta omedelbart kontakt med infektionsjour för råd angående placering och eventuell transport av vårdtagaren.

Vid behov av inneliggande vård skall vårdtagare med misstänkt eller bekräftad vattkoppsjukdom skall vårdas på infektionsklinik i isoleringsrum med sluss.

Städning, rengöring och desinfektion

Daglig städning

- Rengör dagligen tagytor i vårdtagarens närhet med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel. Städa övriga ytor med rengöringsmedel och vatten.
- Gör punktdesinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel vid spill av kroppsvätskor.
- Städutrustningen ska vara rumsbunden, rengöras och desinfekteras efter varje användning.
- Lägg mopp och städ dukar i separata vattenlösliga tvättpåsar på rummet för vidare transport till tvätt.

Slutstädning

Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel på kontaktytor i vådrum och hygienutrymme. Städa övriga ytor med rengöringsmedel och vatten. Vädra gärna.

Rummet ska stå oanvänt i minst två timmar (120 minuter) innan det används till nästa vårdtagare.

Tvätt

Hantera tvätt på vanligt sätt.

Avfall

Hantera avfall på vanligt sätt.

Behandling/undersökning på annan enhet

Nödändig medicinsk behandling får inte undanhållas vårdtagaren, men behandling/undersökning på annan enhet bör i möjligaste mån undvikas så länge smittsamhet föreligger. Ansvarig läkare värderar behovet. Mottagande enhet skall informeras i förväg och vårdtagaren skall föras direkt till undersöknings- eller behandlingsrum. Samråd med Smittskydd Vårdhygien.

Transporter

Transport av patient inomhus ska minimeras pga smittrisk. Transport mellan sjukhusbyggnader sker om möjligt utomhus. Fordonstransport mellan vårdinrättningar ska om möjligt ske med egen bil om patienten är opåverkad. Om detta inte är möjligt eller patienten är påverkad ska transport ske med ambulans. I första hand bör immun ambulanspersonal sköta transporten. Om icke-immun personal förekommer skall luckan mellan förarhytt och patientutrymme skall vara stängd och personal i patientutrymme ska bära andningsskydd (FFP3). Vid patientnära kontakt med risk för stänk används även visir.

Ambulanspersonal skall alltid tillämpa basala hygienrutiner och ambulansen rengöras enligt lokal rutin för smittsam patient

Besökare

Personer med vattkoppor skall inte vistas i vårdlokaler som besökare eller medföljande.

Besökare som själva har haft vattkoppor eller är vaccinerade är immuna och kan besöka vårdtagare med vattkoppor. I annat fall bör besök undvikas.

Vårdpersonal

Personal som inte har haft vattkoppor eller är ovaccinerad bör inte vårda vårdtagare med vattkoppor. Om icke-immun personal måste vårda eller bedöma vårdtagare med vattkoppor skall adekvat skyddsutrustning användas, se Skärpta hygienrutiner ovan.

Personal som själva insjuknar i vattkoppor skall omedelbart avstängas från arbete till smittfrihet, se nedan. Kontakta Smittskydd Vårdhygien för ställningstagande till smittspårning på arbetsplatsen.

Smittfriförklaring

Vårdtagare är smittfri när alla kopporna torkat in.